

Nội dung chính của Thông tư số 10/2023/TT-BTP về lĩnh vực trợ giúp pháp lý

Ngày 29/12/2023, Bộ Tư pháp đã ban hành Thông tư số 10/2023/TT-BTP sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 08/2017/TT-BTP ngày 15/11/2017 quy định chi tiết một số điều của Luật Trợ giúp pháp lý (TGPL) và hướng dẫn giấy tờ trong hoạt động TGPL và Thông tư số 12/2018/TT-BTP ngày 28/8/2018 hướng dẫn một số hoạt động nghiệp vụ TGPL và quản lý chất lượng vụ việc TGPL.

Việc ban hành Thông tư này nhằm thực hiện Nghị quyết số 58/NQ-CP ngày 04/7/2017 của Chính phủ về việc đơn giản hóa thủ tục hành chính, giấy tờ công dân liên quan đến quản lý dân cư thuộc phạm vi chức năng quản lý nhà nước của Bộ Tư pháp và Quyết định số 06/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 06/01/2022 phê duyệt Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022-2025, khai thác có hiệu quả các thông tin cơ bản của công dân có trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Thông tư số 10/2023/TT-BTP gồm 04 điều và có một số nội dung cơ bản sau đây:

Điều 1. Khoản 1 và khoản 2 Điều 1: để ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hoạt động TGPL, tạo thuận tiện cho tổ chức tham gia TGPL khi thực hiện các thủ tục liên quan đến thay đổi Giấy đăng ký tham gia TGPL theo khoản 1 Điều 20 Thông tư số 08/2017/TT-BTP, chấm dứt tham gia TGPL theo khoản 1 Điều 22 Thông tư số 08/2017/TT-BTP, Thông tư số 10/2023/TT-BTP bổ sung thêm hình thức nộp "**trực tuyến**". Mặt khác, trong hồ sơ thay đổi nội dung Giấy đăng ký tham gia TGPL và chấm dứt tham gia TGPL chưa quy định cụ thể Giấy đăng ký tham gia TGPL là bản sao hay bản chính, do đó, Thông tư số 10/2023/TT-BTP bổ sung yêu cầu **bản chính** Giấy đăng ký tham gia TGPL. Trong trường hợp chấm dứt tham gia TGPL: bổ sung thêm "**nơi đã đăng ký tham gia TGPL**" vào sau cụm từ "*Trường hợp chấm dứt theo quy định tại điểm b và điểm đ khoản 2 Điều 16 của Luật TGPL thì tổ chức đăng ký tham gia TGPL nộp trực tiếp hoặc trực tuyến hoặc gửi qua dịch vụ bưu chính 01 bộ hồ sơ về Sở Tư pháp.*"

- Khoản 3 Điều 1 Thông tư số 10/2023/TT-BTP thay thế Mẫu số TP-TGPL-10 (Đơn đề nghị làm cộng tác viên TGPL), Mẫu số TP-TGPL-11 (Đơn đề nghị cấp lại thẻ cộng tác viên TGPL) theo hướng bổ sung "**địa chỉ liên hệ**" bởi nhiều người có địa chỉ tạm trú (địa chỉ liên hệ) khác với địa chỉ thường trú. Việc bổ sung trường thông tin này giúp cho tổ chức thực hiện TGPL thuận tiện trong quá trình trao đổi thông tin, gửi văn bản trong trường hợp cần thiết, tránh trường hợp văn bản gửi không đến được với cộng tác viên hoặc thất lạc do không có địa chỉ liên hệ cụ thể hoặc phải đi đường vòng, mất thời gian... Bên cạnh đó, ngoài Số chứng minh nhân dân/Thẻ căn cước công dân bổ sung thêm "**Số định danh**" vào các biểu mẫu bởi thực tế một số người vì lý do nào đó chưa được cấp chứng minh nhân dân/Thẻ căn cước công dân. Ngoài ra, để thống nhất với các biểu mẫu khác trong Thông tư số 10/2023/TT-BTP, khoản 3 sửa đổi Mẫu số TP-TGPL-10 và Mẫu số TP-TGPL-11 theo hướng thay thế trường thông tin "**Sinh ngày tháng năm**" bằng "**Ngày tháng năm sinh**".

Điều 2. Thay thế một số biểu mẫu ban hành kèm theo Thông tư số 12/2018/TT-BTP theo hướng bổ sung "**số định danh**" sau Số chứng minh nhân dân/Thẻ căn cước công dân ở tất cả các biểu mẫu. Ngoài ra, qua rà soát, Bộ Tư pháp nhận thấy cần phải bổ sung một số thông tin cần thiết cho các biểu mẫu và bỏ một số trường thông tin không còn phù hợp khi thực hiện Nghị quyết 58 và Đề án số 06, cụ thể như sau:

- Mẫu số 02-TP-TGPL (Đơn yêu cầu TGPL): Do đa số người được TGPL có yêu cầu TGPL nên Mẫu số 02-TP-TGPL đổi phần thông tin dành cho người được TGPL thành phần I và phần thông tin dành cho người yêu cầu TGPL thành phần II. Hiện nay trong dữ liệu thống kê về TGPL chỉ thống kê người được TGPL, không thống kê người yêu cầu TGPL. Hơn nữa, các thông tin về người được TGPL cần chi tiết để phục vụ công tác thống kê, lưu trữ, tra cứu thông tin. Vì vậy, trong phần II dành cho người yêu cầu TGPL không có trường thông tin ngày tháng năm sinh và giới tính của người yêu cầu TGPL.

- Mẫu số 03-TP-TGPL (Đơn khiếu nại): triển khai thực hiện Đề án 06, dự thảo bỏ trường thông tin "cấp ngày... tại..." sau cụm từ "*Số chứng minh nhân dân/số thẻ căn cước công dân*", đồng thời bổ sung thêm trường thông tin "**Ngày tháng năm sinh**", "**giới tính**" sau "họ và tên" để

thống nhất với các biểu mẫu khác và thuận tiện cho việc tra cứu thông tin tại Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Khi có trường thông tin về giới tính trong biểu mẫu sẽ thuận tiện cho tổ chức thực hiện TGPL trong việc điền các thông tin vào biểu mẫu TGPL khi khai thác Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Hơn nữa, việc bổ sung thêm trường thông tin giới tính để thống nhất với các biểu mẫu khác của Thông tư, cũng như tạo thuận lợi cho quá trình thống kê, phục vụ công tác quản lý nhà nước về TGPL. Ngoài ra, biểu Mẫu số 03-TP-TGPL thay thuật ngữ "**người giám hộ**" của người được TGPL bằng "**người đại diện**" của người được TGPL cho đầy đủ, chi tiết hơn, bảo đảm phù hợp với quy định tại Bộ luật Dân sự năm 2015, Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, đồng thời bỏ cụm từ "**trong vụ việc**" sau cụm từ "Là người được TGPL" cho thống nhất với mẫu số 04-TP-TGPL và mẫu số 05-TP-TGPL.

- Mẫu số 04-TP-TGPL (Đơn đề nghị thay đổi người thực hiện TGPL) và Mẫu số 05-TP-TGPL (Đơn rút yêu cầu TGPL): thay thuật ngữ "**người giám hộ**" của người được TGPL bằng "**người đại diện**" của người được TGPL.

Điều 3. Trách nhiệm tổ chức thực hiện. Thông tư số 10/2023/TT-BTP quy định trách nhiệm của Cục trưởng Cục TGPL, Thủ trưởng các đơn vị thuộc Bộ Tư pháp, Giám đốc Sở Tư pháp, Giám đốc Trung tâm TGPL nhà nước các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan trong việc thi hành Thông tư.

Điều 4. Điều khoản thi hành. Thông tư có hiệu lực thi hành kể từ ngày 15/02/2024. Hiện nay, Bộ Tư pháp đang xây dựng Cơ sở dữ liệu về TGPL nên trong thời gian chờ kết nối với Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư: đối với các biểu mẫu quy định khoản 3 Điều 1 và Điều 2 của Thông tư số 10/2023/TT-BTP, khoản 2 Điều 4 Thông tư số 10/2023/TT-BTP quy định: "*Khi hoàn thành việc kết nối Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, công chức, viên chức, cá nhân được giao trách nhiệm tiếp nhận, giải quyết thủ tục hành chính trong lĩnh vực TGPL khai thác thông tin về giới tính, địa chỉ thường trú của công dân trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư mà không yêu cầu công dân cung cấp các thông tin này*".